

ritiam, Voluptatem, Invidiam, Curiositatem,
Iram & Metum. Pleriq; verò quatuor tantum
agnoscunt in genere, gaudium, dolorem, spem
& metum: Vnde illud Virgilianum,

Hinc metuunt, cupiunt, gaudent, dolentq;

Servius in

Varro & maior Philofophorum natio, de *6. Aeneid.*

quatuor passionibus verba faciunt: duas à bo-
nis, totidem à malis existimatis rebus deducen-
tes. Nam dolere ac timere duæ opiniones mali
sunt, una præsentis, & altera futuri. Si in hoc ar-
gumentum penitus introire constitutum esset,
in gurgites & abyssos immensi maris incidere-
mus, unde navis nostra nunquam emergeretur.
Satius igitur est hic vela complicare, nec ulterius
progredi, tantumq; de illis spiritus passio-
nibus verba facere, quæ motibus suis varia mor-
borum genera in corpore parere idonea sunt:
quod præcavere, & eiusmodi incommodis ma-
turè prospicere, boni medici & religiosi officium
est: non secus ac Theologi partes sunt, pertur-
batæ animæ motus depravatos compescere, qua-
les sunt ambitio, avaritia, cupiditas & invidia,
quæ sæpè corpori iacturam & interitum minan-
tur, & conciliant.

*Quatuor
animi pas-
siones qua.*

DE AMBITIONE.

Cap. I I.

AMBITIO, quæ supremorum honoris
graduum ardens est infania, datur vitio,
quod

quod inanis gloriæ immoderato studio teneatur, non quò publicam utilitatem spectet, sed cæteris cum fastu tamoreq; dominetur. Vnde etiam maiore ratione damnatur, si obliqua via, & nocendi potius, quàm proficiendi studio, ad eos gradus contendat.

Lapsus angelorum.

*Superbia
Adami &
posterorum
punita.*

Luculenta insanix istius, quæ inter primas alias animi perturbationes in humanam scenam irrupit, apparuerunt omnibus seculis testimonia, insigniaq; supplicia: quòd ubiq; & semper solitus sit Deus hominum superbiam & arrogantiam gravibus pœnis mulctare: Quibus ne ipsi quidem Angeli erepti sunt. Illi enim acerbissimas primi omnium sustinuerunt, & in æternum sustinebant ærumnas, in profunda inferorum barathra detrusi: è quibus nullus unquam futurus est exitus, quòd divinis superbi mandatis reluctati sint. In idem peccatum primus noster parens Adam lapsus est, cum se se Deo æqualem superbè reddere voluit, & ambivit pares cum illo dominandi honores: cuius ambitionis opera perfectum est, ut omnibus exueretur, cum animi, tum corporis dotibus, quibus insigniter & abundè à Deo fuerat ornatus & instructus.

Ad illius exemplum reliqui, quotquot sunt, sive Principes, Reges, Monarchæ, sive mediæ conditionis, aut inferioris etiam ordinis homines, qui velut Thraçones & Salacones cristas at tollere voluerunt, miseri tandem & infames perierunt, & mole sua præcipites abierunt.

Testis est iudiciorum Dei immanis ille gigas Goliath: testis superbus Sennakerib: nec non audax

audax ille Holofernes : qui superbia sua abrepti, & furibunda audaces ferocia, in Deum ipsam insurgere, ac insolentibus dictis viventem in secula, incessere ausi sunt : humanæ suæ conditionis & imbecillitatis immemores.

Eandem superbiam multam pertulerunt Ozi-
as, quod dignitate regia minimè contentus, sacerdotium ambiret : Nebuchadnezer, quod cultum divinum, & adorationem sibi ut Deo præstari imperaret : Herodes, quod divinitatis titulos à populo assentatorum sibi tributos alacriter exciperet. Nec manus Dei effugerunt potentes illi monarchæ Caligula, Domitianus, Heliogabalus, aliiq; complures, qui sibi divinos honores deferri, simulachra sua ubiq; erecta adorari, seq; in Deorum numerum referri, suæ vilitatis oblit, imperiosè & minaciter iusserunt, ut qui miserimum & infelicissimum vitæ exitum in suæ ambitionis & superbiam pœnas, experti sunt.

Hoc ipsam Poëtæ fabulis suis, veritatem rei velantes, ingeniosè expresserunt : cum Phaëton-
ta inducunt audacter nimis & superbè, ad agendos Solis equos proclivior, maioraq; viribus suis arroganter molientem, contra Phœbi patris monita, filium sic compellantis :

Altiùs egressus cœlestia signa cremabis,

Inferius terras : medio turissimus ibis.

Cuius ambitionis, temeritatis, & audaciæ, eo ipso momento, supplicium conflagratione sui pœnas dedit : ut verè dictum fuerit, rarò antecedentem scelestum deseruit pœna pede claudo.

Simile quid de Icaro etiam iidem referunt, arti-

C

ficio-

ficioſum volatum ſibi arrogante, quem ſolutis alis per aërem volantem, præcipitem in mare ruiſſe conſingent. His nempe ſigmentis infelicem ambitionis exitum & arrogantia docentes. Deponit enim Deus potentes de ſede, & exaltat humiles: ſuperbõs enim is ferre non poteſt, quin variis ſupplicijs mulctet, & incognitis morbis afficiat, quibus nulla medicorum auxilia conducunt: tale Ozias tulit ſupplicium, qui deploratam incurrit Elephantiaſin: Herodes verminofum & pedicularum morbum. Tales etiam morbos potentiffimi quidam monarchæ noſtri temporis, fulmina belli, paſſi ſunt: quos medici nulli, quantumvis eruditi, naturalibus ſuis remedijs proſtigare potuerunt: utpote quorum ſupernaturales eſſent cauſæ, naturalibus remedijs minime curabiles. Quod utiq; maxime notandum, & alia cogitatione ac meditatione ſpectandum occurrit, cum iſta captum ſenſus humani ſuperent.

DE AVARITIA.

Cap. III.

AMBITIONEM cominùs ſequitur Avaritia, quæ inter violentiffimas & furioſiſſimas animi perturbationes annumeranda eſt. Inſinitis enim fluctibus omnium propè hominum animos exagitat, ut nullo non turbine nocte dieq; perpetuis vigilijs inquietos eos concutiat,

emace.